

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ЗВО»

Рівень освіти – третій (освітньо-науковий)
Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 1
від 28 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Моніторинг якості підготовки фахівців у ЗВО
Викладач (-і)	Канд.пед. наук. доцент Єгорова Інга Вячеславівна
Контактний телефон викладача	+38 097 500-74-07
E-mail викладача	inha.yehorova@pnu.edu.ua
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Формат дисципліни	Очний/ заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС –3 (90 год.)
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
<p><i>Предметом</i> вивчення навчальної дисципліни «Моніторинг якості підготовки фахівців у ЗВО» є цілісна системи теоретичних знань із моніторингу якості освіти. Викладання навчальної дисципліни передбачає формування у аспірантів уявлень про сучасний стан моніторингу та педагогічного контролю в системі вищої освіти.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Мета:</i> надати знання з теоретичних основи моніторингу; розкрити закономірності розвитку освіти, процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової і професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; сформувати готовність до використання педагогічних умінь та навичок у професійно-педагогічній діяльності.</p> <p><i>Цілі курсу :</i> визначити зміст поняття «моніторинг» та узагальнити основні характеристики моніторингу як методу оцінювання якості освіти; визначити та обґрунтувати критерії якості та рівні підготовки фахівців ; розглянути навчальний процес (викладання дисциплін) на основі застосування моніторингу навчальних досягнень студентів; окреслити науково-теоретичні засади професійної компетентності майбутнього вчителя, викладача;спрямувати увагу аспірантів на необхідність вивчення технології здійснення моніторингу якості, його значущість для формування професійної компетентності майбутніх фахівців закладів освіти.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><i>Інтегральна компетентність</i> - Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і вдосконалення нових цілісних знань та фахової практики.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати дослідницьку й інноваційну діяльність, вирішувати науково-дослідницькі проблеми.</p> <p>ЗК 7. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, виявляти власну світоглядну позицію щодо отриманої інформації.</p> <p>ЗК 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО, наукових структурах.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):</p> <p>СК 1. Володіння знаннями у сфері освіти/педагогіки, зокрема про її основні концепції, методики, технології; розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему освіти; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.</p>	

СК 3. Здатність до застосування новітніх теорій, технологій і методів науково-педагогічного дослідження для розв'язання комплексних проблем у сфері освіти/педагогіки.

СК 4. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний і емпіричний аналіз проблем психолого-педагогічних наук, оцінювати та забезпечувати якість наукових досліджень.

СК 9. Здатність моделювати, здійснювати й оцінювати якість освітньої діяльності у закладі вищої освіти.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання в галузі освіти/педагогіки і на дотичних міждисциплінарних напрямках, володіти спеціалізованими вміннями/навичками, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності.

ПРН 2. Здатність поглиблювати, переоцінювати існуючі знання, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей.

ПРН 4. Знати систему організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.

ПРН 7. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів за допомогою сучасних інструментів і технологій пошуку, спеціалізованих баз даних та інформаційних систем.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
3	011 Освітні, педагогічні науки	другий	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам.робота
Тема 1. Поняття педагогічного моніторингу. Визначення поняття моніторингу. Мета. Завдання. Класифікації. Особливості моніторингу і передумови його ефективності. Види педагогічного моніторингу. Схеми і моделі моніторингових досліджень.	2		4
Тема 2. Педагогічний моніторинг як інструмент керування освітнім процесом. Етапи становлення моніторингу якості освіти. Специфіка моніторингу якості освіти навчального	2		4

закладу. Класифікації освітнього моніторингу. Типи та принципи моніторингу. Основні напрямки та об'єкти моніторингу.			
Тема 3. Моніторинг систем управління якістю освіти ЗВО. Історія становлення системи управління якістю ЗВО. Вимоги, функції, методи моніторингу якості вищої освіти.	2		4
Тема 4. Підготовка спеціалістів у галузі освіти до участі і використання міжнародних програм оцінки якості освіти. Міжнародні програми з оцінки якості освіти. Технології моніторингу якості освітнього процесу у ЗВО. Моніторинг якості підготовки фахівців. Болонський процес та європейська кредитно-трансферна система (ECTS)	2		4
Тема 5. Моніторинг розвитку освітнього середовища навчальної установи у міжнародних моніторингових дослідженнях. Поняття рейтингового оцінювання. Використання рейтингу в моніторингових дослідженнях. Рейтинг ЗВО за міжнародними стандартами інформаційно-комунікаційної діяльності	2		4
Тема 6. Етапи моніторингових досліджень. Нормативно-установчий етап. Аналітико-діагностичний етап. Прогностичний етап. Діяльнісно-технологічний етап. Проміжний	1		2

діагностичний етап. Кінцевий діагностичний етап. Поетапне проведення моніторингу. Визначення та характеристики етапів. Аналіз результатів. Напрями застосування результатів моніторингу. Моніторинг і профорієнтаційна робота в навчальних закладах.			
Тема 7. Визначення показників ефективності. Стабільність інструменту моніторингу. Показники що характеризують результати моніторингу. Групи показників ефективності Характеристика моделей освітніх індикаторів. Розповсюдження моніторингової інформації	1		2
Тема 1. Загальні основи моніторингу в системі освіти. Педагогічний моніторинг його класифікації		2	4
Тема 2. Види педагогічного моніторингу. Схеми і моделі моніторингових досліджень		2	4
Тема 3. Етапи моніторингових досліджень		2	4
Тема 4. Створення моніторингової системи		2	4
Тема 5 Моніторинг навчально-виховного процесу в загальноосвітньому навчальному закладі		2	4
Тема 6. Моніторинг систем управління якістю освіти ЗВО		2	4
Тема 7. Підготовка спеціалістів в галузі освіти до участі моніторингу		2	4
Тема 8. Групи показників ефективності. Стабільність інструменту моніторингу.		2	4

Розповсюдження моніторингової інформації			
Тема 9. Моделі моніторингових досліджень .		2	4
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Іспит	Залік
	90-100	A	відмінно	зараховано
	80-89	B	добре	
	70-79	C		
	60-69	D	задовільно	не зараховано
	50-59	E		
	26-49	FX	незадовільно	
	0-25	F	незадовільно	

Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль 25 (усне та письмове оцінювання) Тести 10 Контрольна робота 5 Самостійна робота 10 50 - у сумі максимальна кількість балів Екзаменаційна робота – 50 балів Всього 100 балів
Вимоги до письмової роботи	Екзаменаційна робота, питання якої охоплюють всі розділи дисципліни. Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проєктних робіт Максимальна кількість балів – 50.
Практичні заняття	50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю(екзамен) є рейтинг 25 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді). Мінімальна кількість балів для допуску до екзамену – 25 балів.
Підсумковий контроль	форма контролю:екзамен; форма здачі: письмове тестування (50 завдань); структура завдання: 4 варіанти з однією правильною відповіддю, яка оцінюється в 1 бал.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	<p>Порядок та організація контролю знань аспірантів визначається Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2023/04/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii-ta-doktora-nauk-redaktsiia-3.pdf.</p>
Академічна доброчесність	<p>Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті, визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf.</p> <p>Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf</p>
Відвідування занять	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2023/04/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii-ta-doktora-nauk-redaktsiia-3.pdf.</p> <p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>

	content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.). URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita .

8. Ресурсне забезпечення

Базова

1. Активне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи. *кол. монографія* за заг. ред. Г.В. Єльнікової. Чернівці, 2009. 572 с.
2. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* /авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І, Савчук Б.П, Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М.,Прокопів Л.М, Салига Н.М./ за заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів/. Івано–Франківськ, 2021. 400 с.
3. Байназарова О.О. , Ракчєєва В.В. Моніторинг та оцінювання якості освіти: *Методичний посібник*. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. 58 с.
4. Від контролю до культури якості: перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі *:практичний посібник /* За ред. С. Гришко, Т. Добка, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. Львів : Компанія"Манускрипт", 2014. 168 с.
5. Гринькевич О. С. Управління конкурентоспроможністю вищої освіти в Україні : інституційний аналіз і моніторинг *.Монографія* .Львів : ЛНУ, 2018. 462 с.
- 6.Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України [головний ред. В.Г. Кремень]. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
7. Імператив якості : вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту [Текст]: *навч. посібник /* за ред. Т. Добка, М.Головянко, О.Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. Львів : Компанія "Манускрипт", 2014. 572 с.
- 8.Комплексна методика виявлення якості та ефективності навчальної літератури: технологія, процедури та досвід застосування [Фурман А.В.,Гірняк Г.С., Гірняк А.Н. Тернопіль : ВПЦ Економічна думка ТНЕУ, 2013. 74 с
9. Кондур О. С. Управління якістю освітніх систем в умовах глобалізації: теорія, методика організації, практика *монографія*. Ів.-Франківськ : НАІР, 2018. 488 с.
10. Локальні системи управління якістю: світовий досвід та українські практики побудови / за ред. Т.Фінікова, В.Терещука. К. : Таксон, 2018. 316 с.
11. Лукіна Т. Моніторинг якості освіти : теорія і практика . Київ : Вид. дім «Шк. світ» : Вид. Л. Галіцина, 2006. 128 с.
12. Моніторинг стандартів освіти/ за ред. Альберта Тайджимана і Т. Невілла Послтвейта. Львів: Літопис, 2003. 328 с.
- 13.Моніторинг та оцінювання якості освіти: *навчально-методичний посібник до курсу /* авт.-упоряд. І.В.Єгорова. Івано-Франківськ, 2021. 141 с.
14. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи / за заг. ред. О.І.Локшиної . К.: К.І.С, 2004. 128 с.
15. Моніторинг навчальної діяльності: *навчальний посібник.* / Д.М. Бодненко,- О.Б. Жильцов, О.Л. Лещинський, Н.П. Мазур. Київ: Київський- університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с.
- 16.Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи / за заг. ред. О. І. Локшиної. Київ. : К.І.С, 2004. 128 с.
- 17.Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторингове дослідження *.Аналітичний звіт / Міжнарод. благод.*

Фонд "Міжнарод. Фонд дослідж. освіт. політики"; за заг. ред. Т.В.Фінікова, О.І.Шарова. К. : Таксон, 2014. 144 с

18. Національна доктрина розвитку освіти. Затверджено Указом Президента України від 17 квітня 2002 року № 347/2002. *Освіта України № 33* від 23 квітня 2002 р. С.4-6.

19. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text>

20. Освіта впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: монографія / За заг. ред. Л. Прокопів, В. Стинської / Авторський колектив: Л. Прокопів, В. Стинська, Г. Білавич, Б. Савчук, І. Єгорова, В. Ковальчук, Ю. Москаленко, О. Гевко, С. Довбенко, Л. Бандура, І. Завулічна, М. Олексюк, Т. Паска, С. Юрченко. Івано-Франківськ: НАІР, 2022. 288 с. ISBN 978-617-8011-39-0

21. Про вищу освіту. *Закон України від 01.07.2014р.* URL: <https://docs.dtkr.ua/doc/1556-182>.

22. Про освіту. *Закон України від 05.09.2017р.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

23. Про наукову і науково-технічну діяльність. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

24. Стражнікова І.В., Завгородня Т.К. Експертна діяльність у галузі вищої освіти: методичні рекомендації до курсу. Івано-Франківськ, 2021. 44 с.

Додаткова

25. Єгорова І.В. Моніторинг оцінювання якості вищої освіти, його основні завдання. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 36. Т.1 С.282-286.

26. Єгорова І.В. Проблема проектування навчального процесу у вищій школі. *Scientific Journal Virtus*.-Issue # 8, October, 2016, Published since 2014 /Cite Factor (Academic Scientific Journals); Scientific Indexing Services; International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF). С.65-68

27. Єгорова І.В. Методичні засади вивчення курсу «Моніторинг та оцінювання якості освіти» у процесі магістерської підготовки. *Матеріали Всеукраїнських педагогічних читань «Педагогічна освіта в Україні: традиції та сучасні виклики*. Івано-Франківськ. 2020. С.14-17.

28. Моніторинг якості освіти: принципи, форми, вимоги: *довідник-посібник*. Хмельницький: ХОІППО. 2013. 61 с.

29. Савчук Б. П., Єгорова І. В. «Освітній моніторинг» і «педагогічний контроль»: дефінітивний аналіз спільного та особливого. *Педагогічний альманах*. 2021. Випуск 49. С. 216-223.

30. Strazhnikova Inna, Yehorova Inha Theoretical fundamentals of the educational process regionalization in higher education institutions of Ukraine. *Людинознавчі студії*. Серія "Педагогіка" Human studies. Series of Pedagogy 11/43 (2020), 39–49.

31. Plakhotnik, O., Strazhnikova, I., Yehorova, I., Semchuk, S., Tymchenko, A., Logvinova, Ya., & Kuchai, O. (2022). The Importance of Multimedia for Professional Training of Future Specialists. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, 22(9), 43-50. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.9.7> WoS

Інформаційні ресурси

1. pidruchniki.ws/pedagogika
2. readbookz.com/books
3. pedagogika.ucoz.ua
4. ukrkniga.org.ua
5. www.refine.org.ua
6. Studentam.net.ua

7.Наказ МОН № 54 від 16.01.2020 року Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти [https://osvita.ua/legislation/Ser osv/71055/](https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/71055/) або <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-20#Text>

Викладач

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та освітнього
менеджменту ім. Б.Ступарика

Інга ЄГОРОВА

